

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

**Onderzoek en
Wetenschapsbeleid**

Van

Persoonlijke levensstijl

T Persoonlijke levensstijl - bes

Datum

28 maart 2023

Referentie

37522721

Bijlagen

1. Brief TK
2. Rapport drijfverenonderzoek

nota

Gevraagde reactie op het drijfverenonderzoek

Aanleiding

De vaste commissie voor OCW heeft u verzocht om een reactie op het onderzoek 'Drijfveren van onderzoekers en docenten in het hoger onderwijs en onderzoek' (hierna: drijfverenonderzoek) van het Rathenau Instituut (zie bijlage).

Geadviseerd besluit

Indien u akkoord bent met de opgestelde reactie, wordt u gevraagd deze te ondertekenen.

Kernpunten

U beschrijft kort de belangrijkste resultaten en concludeert dat deze uw beleidskeuzes en investeringen ondersteunen. Daarbij geeft u aan dat er een belangrijke rol is weggelegd voor de instellingen om de condities waaronder onderzoekers en docenten hun werk doen te verbeteren.

Toelichting

- Met het drijfverenonderzoek brengt het Rathenau Instituut eens in de vier jaar in beeld hoe onderzoekers en docenten in het hoger onderwijs en publiek onderzoek hun werk ervaren.
- De commissie vraagt uw reactie op ten minste de volgende conclusies van het drijfverenonderzoek over universiteiten en universitair medische centra (umc's):
  - zes op de tien universitaire wetenschappers zeggen minder tijd aan onderzoek te besteden dan ze met hun werkgevers hebben afgesproken;
  - van de onderzoekers en docenten aan universiteiten en umc's die buiten Nederland zijn geboren (of waarvan een van de ouders van elders komt) ervaart, één op de vijf belemmerd te worden door zijn/haar sociaal-culturele achtergrond;
  - wetenschappers aan alle soorten instellingen (behalve de hogescholen) besteden gemiddeld een groter deel van hun tijd aan onderzoek dan aan andere kerntaken, zoals onderwijs of kennisoverdracht naar de maatschappij;
  - vrouwelijke onderzoekers en docenten aan universiteiten en umc's ervaren meer persoonlijke belemmeringen bij het realiseren van hun werkambities dan mannen.
- Overige conclusies zijn in het kort:

- Van de onderzoekers en docenten werkzaam aan een universiteit, umc of instituut van NWO en de KNAW, werkt een kwart meer dan 125% van de contractuele uren. Aan de hogescholen en publieke kennisorganisaties (PKO's) is dit aandeel lager (resp. 15% en 13%).
- 40% van de wetenschappers is als gevolg van de coronapandemie meer tijd gaan besteden aan zijn werk. Zo'n 20% van de onderzoekers aan de universiteiten en de umc's en 10% van die aan de hogescholen en publieke kennisinstellingen is juist minder gaan werken.
- Het aantal en de kwaliteit van peer-reviewed publicaties zijn de meest voorkomende prestatie-indicatoren in de beoordeling van wetenschappers aan universiteiten en umc's.
- Onderzoekers en docenten willen zich vooral graag verder ontwikkelen in het onderzoek. Ook de belangstelling om zich te ontwikkelen in het overdragen van kennis aan de maatschappij is aan alle instellingen groot.
- Druk om financiële middelen aan te vragen, is een belangrijke belemmering voor het realiseren van ambities.